

Nový urgent aneb složitá cesta od předlužených nemocnic přes finanční stabilizaci k dynamickému rozvoji

1.3.2024 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Znáte pocit uspokojení, když se vám něco podaří? A když je to dlouhodobý cíl, k jehož dosažení vedla trnitá cesta s mnoha riziky, pak je to také úleva.

Přesně tak jsem se cítil během čtvrtletního oficiálního otevření nového pavilonu urgentních oborů v naší krajské nemocnici. Možná se to někomu zdá jako samozřejmost. Nicméně jen ti, kteří znají detaily vývoje stavu zdravotnictví v Pardubickém kraji, vědí, jak složitá a postupná cesta k jednomu z našich nejvíce ambiciózních cílů vedla.

Když jsem v roce 2008 jako nově zvolený zastupitel kraje navštívil s tehdejším hejtmanem Radko Martínkem jednotlivé areály našich krajských nemocnic, viděli jsme zastaralé objekty s technologiemi, které nutně potřebovaly výměnu. Analogový rentgen byl standard, přestože jinde už byly digitální. Výjimkou byla urgentní část Svitavské nemocnice a částečně Litomyšlská nemocnice, kde proběhly dílčí stavební úpravy na přelomu století, když ještě samosprávný Pardubický kraj neexistoval, respektive byl sotva ustaven. Obdobně nový byl dětský pavilon v Orlickoústecké nemocnici a tehdy opravené operační sály. V Pardubicích byly operační sály vybudovány počátkem 90. let. Toť prakticky vše.

Při návštěvě areálu Pardubické krajské nemocnice jsme v roce 2008 viděli jen opravenou budovu ředitelství a objekt jednoho ze zprivatizovaných lukrativních oborů. Tehdy byly nemocnice na hranici předlužení a kraj jako vlastník každý rok bránil insolvenční pěti samostatných akciověk mimořádnými platbami na provoz ve výši 150 až 200 milionů korun v tehdejší hodnotě. Na rozvoj prakticky peníze nebyly. Podařilo se získat evropské peníze z Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod alespoň na novou psychiatrii ve Svitavách a tzv. multioborový pavilon v Pardubicích. K tomu přičtíme nízkou zádržnost léčiv v našich lékárnách, nákupy zdravotnického materiálu na několika stech místech, nízké úhrady za zdravotnické služby, v Chrudimi privátní diagnostika, a tak dále, a tak dále, a tak dále. Prostě situace pro vlastníka takřka zoufalá.

První nesmělé kroky ke spolupráci nastaly personálním propojením představenstev dozorčích rad pěti samostatných akciověk. Po volbách v roce 2012 jsme se dohodli, že musí proběhnout zásadní změny, jinak nebudeme schopni držet krok s ostatními. Důvodem bylo mimo jiné už tehdy zřejmé podfinancování a hlavně nízké prostředky na rozvoj kvůli špatně nastavenému určení daní pro náš kraj oproti ostatním srovnatelným. Tehdy jsem se dohodl na dalším postupu především s kolegou Romanem Línkem, který si jako první náměstek po dohodě vzal na starost oblast zdravotnictví kvůli významu tohoto resortu a naší garanci, že proběhnou nezbytné změny. Dohodli jsme se na vzájemné podpoře. Resort koordinační, který jsem měl od počátku na starost, tedy oblast rozpočtu kraje a financí, byl součástí všech reformních snah. Nastala fáze příprav bližší spolupráce, koordinace aktivit, centralizace nákupů, výrazně užší spolupráce s managementy nemocnic. Fúze pěti samostatných akciových společností, které si do té doby nelogicky uměle mezi sebou konkurovaly a přetahovaly si navzájem v některých případech pacienty, proběhla v roce 2014. Poté nezbytné oddlužení s garancí toho, že kraj jednou oddluží a nemocnice musí hospodařit v černé nule. Takto připravené finanční plány, investiční plány, nové smlouvy s pojišťovnami i rozpočet a výhled rozpočtu kraje. Do toho snaha o prosazení dalších evropských peněz do zdravotnictví, což se nakonec po přesvědčení centrálních orgánů podařilo. Černá nula se také začala dařit, postupně i obnova

technologií, kraj mohl začít provádět rekonstrukce a opravy většiny zanedbaných objektů, kde proběhla realizace úspor energií. Mohli jsme se začít chystat na větší projekty. Příslib byl totiž předem jasný a logický. Přestaneme platit ztráty, společnost bude na černé nule, peníze vlastník bude alespoň ve stejné výši dávat do rozvoje. Provoz bude mít na starost Nemocnice Pardubického kraje, částečně obnovu přístrojů, kraj půjde do investic, akvizic.... Koupili jsme v Chrudimi Dimed, tedy celou základní diagnostiku a začali s projektováním. Už ne jen opravy, ale i nové objekty. Zvláště tam, kde šlo o pavilonové nemocnice, kde se postupně rozšiřovalo a přistavovalo. Nejprve studie, pak projektová dokumentace, soutěž a zahájení realizace. Nový pavilon urgentních oborů v Orlickoústecké nemocnici, dále nová Nemocnice následné péče v Moravské Třebové kvůli majetkoprávním, ale i medicínským oborům a nakonec nový moderní pavilon urgentních oborů s centrálním urgentním příjmem za mimořádnou částku 2,5 miliardy korun. Pavilon o stavebním objemu, který je dominantní v celém krajském městě obsahující lůžkovou část, několik JIP a ARO jednotek, 10 operačních sálů a jeden robotický, centrální sterilizace a samotný urgentní příjem. A k tomu náhodou využití možnosti získání evropských peněz po pandemii Covid-19. Solidní pomoc, která byla bonusem. Realizace by proběhla stejně, ale kraj by se musel více zadlužit. Nakonec i finanční stránka dopadla dobře. Celkové zadlužení kraje je menší než na začátku tohoto volebního období, ve kterém jsme realizovali i Winternitzovy automatické mlýny či opravu zámku a velmi mnoho projektů v silničním hospodářství.

Je třeba také velmi poděkovat kolegům Ladislavu Valtrovi a Michaelu Matouškové, kteří jako radní pro zdravotnictví souhlasili s pokračováním nastoleného směru a oba se nadchli pro společný cíl. Obdobně děkuji zastupitelům ve všech volebních obdobích z koalice i opozice za projevenou důvěru a schválení strategických dokumentů i jednotlivých ročních rozpočtů. Zároveň děkuji Tomáši Gottvaldovi a Vladimíru Ningerovi, že stojí po celou dobu u změn našeho zdravotnictví a plní často nevděčnou roli v představenstvu. Děkuji také dalším pracovníkům, co se na veškerých změnách podíleli a hlavně zdravotníkům a pacientům.

Není to ve zdravotnictví jednoduché. Nikdy nebylo. Ale pořád v rámci možností daných celkovou situací zvládáme. Kdyby sem tam někdo nepřišel s nevyžádanými změnami třeba v zákoníku práce (však víme, o koho jde), což ještě více zkomplikuje situaci, tak by to možná bylo o trochu jednodušší.

Martin Netolický

Hejtman Pardubického kraje

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/123806/novy-urgent-aneb-slozita-cesta-od-predluzenych-nemocnic-pres-financni-stabilizaci-k-dynamickemu-rozvoji>